

HADUDUFÖLD

1923. év november 28.

SZERDA

Debreczen, V. évf. (269)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Elodázódik a német kormányválság megoldása

Albert birodalmi miniszternek nem sikerült a kormányalakítás

A Ruhr-vidék megszállásának ügyében az angol kormány fontos tárgyalást tart, amelyen foglalkozik az azzal az új helyzettel, amelyet a jóvátételi bizottság legutóbbi ülése teremtett. Ezen az ülésen Németország képviselői kétségbevonták a Ruhr-vidék megszállásának törvényességét. Komplikálja most a helyzetet az is, hogy a ruhr-vidéki nagyiparosok és a francia belga mérnöki bizottság között meg egyezés jött létre. Ezzel új helyzet keletkezett és az angol kormány az adott helyzethez képest új külpolitikai irányítást fog megbízottainak adni.

Az angol választások

Az angol parlamenti választások megkezdődtek és az első nap eredménye szerint a konzervatív párt

jelentékeny többséget nyert. Ezideig 60 képviselőjelöltet, akikkel számban azonban nem állítottak ellenjelöltet, választottak meg, még pedig 35 konzervatív, 11 liberalist, 3 munkaspártit és 11 ir nacionalistát.

Húzódik a német kormányválság

A német kormányválságot eddig nem sikerült megoldani. A bert volt birodalmi pénzügyminiszter, aki megbízást kapott egy hivatalnok-kormány megalakítására, eredménytelen kísérletezés után valószínűleg vissza fogja adni megbízatását.

A késő esti órákban érkezett hírek szerint ez már meg is történt, amennyiben Albert visszaadta a birodalmi elnöknek a kormányalakításra való megbízatást.

Az Ulain-ügy a nemzetgyűlés előtt

Eckhardt Tibor megindokolta kisebbségi véleményét
Holnap határoz a Ház a mentelmi bizottság jelentése fölött

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Szichovszky Béla elnök.

Ezután Mikovényi Jenő, a mentelmi bizottság elnöke betérjeszté a jelentését.

Ulain Ferenc mentelmi ügyében.

Jelenti, hogy az ügyészség átiratához csatolt iratok szerint alapos a gyanú, hogy Ulain, Bobula és Szemere több társukkal szövetkezést hoztak létre, hogy a magyar kormányt fegyveres erővel megdöntsék. Erről az államrendőrség tudomást szerzett és Ulaint Münchenbe utaztatva a Hegyeshalom állomáson tartóztatta és tőle a szerződés tervezetét elvéve, bünyjelként lefoglalta és őt magát őrizetbe vette.

A mentelmi bizottság megállapította, hogy Bobula és Ulain hosszabb tárgyalásokat folytattak Döhmellel és egy szerződés tervezetet készítettek, amelynek célja az volt, hogy a bajor körökkel megoldást létesítsenek és ezt akarta Ulain kijuttatni Münchenbe.

Azonban Döhmel szerepe kettős volt. Döhmel ugyanis, miután eljutott Bobula és Szemere bizalmába,

elment Vásonyihoz s feltárta előtte a dolgokat.

Vásonyi ekkor az esetet Daruvary Géza helyettes miniszterelnöknek, majd Rakovszky Iván belügyminiszternek hozta tudomására. Rakovszky meghallgatta személyesen Döhmelt s ekkor a belügyminiszter rendelkezésére az államrendőrség megfigyelte ezeket az embereket.

A mentelmi bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tettenérés esetét fennforogni látja.

minthogy Ulaint Münchenbe való utazása közben tartóztatták le. Mikor Ulaint elengedték utazni vissza Budapestre, átadták az Ulaint kísérő detektívoknak a szolgálati-jegyet, amely szerint Ulaint Budapestre érkezése után elő kell állítani. Hogy ez

...nem történt meg.

annak tudható be, hogy a rendőri közegek szerint is nagy zavar volt ez alkalommal. Minthogy már az a körülmény maga, hogy a képviselő mozgási szabadságát korlátozták, a mentelmi jog megsértését jelenti, ezek után szerinte nem lehet vitás, hogy az őrizetbe vétel valóban meg is történt.

Ennek alapján a bizottság úgy döntött, hogy nem látott okot, amely szükségessé tette a fogvatartás megszüntetését és ebben a kérdésben kizárólag a bíróságra bizza a döntést. Azt az álláspontot foglalta el a bizottság, hogy

miután a tettenérés folytán történt a fogvatartás, Ulain mentelmi joga nem sérült meg.

A bizottság javaslata végül az, hogy a

nemzetgyűlés hasonló esetben azonnal összehívattassék.

Ezután Eckhardt Tibor terjeszté be kisebbségi véleményét. Javasolja, mondja ki a nemzetgyűlés, hogy Ulain Ferenc mentelmi joga megsértett.

Eddig kétféle hatóság folytatott itt ebben az ügyben vizsgálatot: a rendőrhatalóság és a vizsgálóbíró s a kétféle vizsgálat adatai homlok-egyenest ellenkeznek egymással.

Felolvassa Hetényi Imre főkapitányhelyettesnek hivatalos jelen-

tését. Hogy ennek a jelentésnek az értékét megvilágítsa, szükségesnek látja a vád koronatanujának, Döhmelnek vallomását szösz szerint felolvasni. Ebben Döhmel azt mondja, hogy

a szerződést ő ajánlotta és fogalmazta meg.

Döhmel azt állítja, hogy tudomása volt arról, hogy magyar szervezetek összeköttetésben állnak a bajor szervezetekkel és ezért szerepelt, mint a bajorok kiküldöttje. Augusztus 12 én

a zsidó hitközségnek jelentkezett, majd Vásonyihoz ment.

A Népszava szerkesztőségében is volt, ahol mindent elmondott, amit az ügyről tudott s itt pénzüsségeket is kapott a Népszava szerkesztőségétől. Ugyancsak október havában Vásonyitól kapott pénzt és 50 ezer koronát a szociáldemokrata párt helyiségében.

A tárgyalások során felmerült az a gondolat, hogy Magyarországi bajor csapatokat küldenek. Ulain ezeken a tárgyalásokon nem volt jelen.

Mindezek dacára Hetényi főkapitányhelyettes jelentése úgy állítja be Döhmelt, mint aki Hittler megbízásából jelent volna meg Magyarországon. Hetényi jelentése nagyon is tendenciózus s többek között az is benne van, hogy Döhmel az EME vel is tárgyalt, holott

Döhmellel egyetlen egy számoltató tényező sem állott szóba

és Döhmelt nem Ulain megbízásából, hanem egy Hirsch nevű detektív-felügyelővel utazott ki Münchenbe.

Döhmel egy Kiss Lajos nevű egyénről is megemlékezett, aki az állítólagos halál-újsát adta volna át neki. Meggyőződése, hogy

Kiss Lajos nem létező személy.

A sajtóban is úgy tüntették fel ezt a dolgot, mintha pogromról, tuszok szedéséről, a kormány erőszakos eltávolításáról, hasonló ostoba rémesékről Ulainnak is tudomása lett volna.

Ezek után a jelentések után megvilágítja, hogy Ulainnak mi volt a személyes szerepe. Döhmel is kijelentette, hogy a bajor csapatok Magyarországra hozásának is ellene volt. Ennek fogva Ulainnal szemben a vadat most már csak egyetlen ponton lehetne fenntartani: hogy belföldi erővel törekedett volna a kormány eltávolítására. Szerepe mindössze oda irányult, hogy Szemereék őt akarták azzal megbízni, járjon utána Münchenben annak, amiket Döhmel beszélt.

Ulain nem azonosította magát a szerződés tervezettel

és Döhmel kijelentése szerint sem értett egyet annak pontjaival. Az a tény, hogy valaki ilyen ostoba szerződés tervezettel Münchenbe utazik, nem képezhet bűncselekményt. Meg-

állapítja, hogy Döhmel túllépte azokat a kereteket, amelyeket egy rendőrségi szerepe igényel és az egész tervet Döhmel találta ki.

Megállapítja, hogy Döhmel végig tapogatózott mindékké, aki a kormányt kellemetlen, de nem ért el semmit, csupán Ulainékaál.

Ulain tehát bűncselekmény hiányában sem tartható tovább fogságban. Így véleménye szerint előzetes letartóztatása teljesen indokolatlan és törvénytelen.

Ami a mentelmi jog megsértését illeti, rámutat arra, hogy legfeljebb 5 évi államfogházzal büntetendő bűncselekmény esetében a nemzetgyűlés megkérdőzése nélkül való előzetes letartóztatásnak és fogvatartásnak helye nincs. Így a mentelmi jog megsértett, nemcsak formailag, hanem lényegileg is. Ennek folytán indítványozza, mondja ki a nemzetgyűlés, hogy Ulain Ferencnek a nemzetgyűlés előzetes hozzájárulása nélkül büntető letartóztatás helyett

mentelmi joga megsértett.

Ezután a Ház az elnök napirendi indítványát elfogadja és ezzel az ülés 2 órakor véget ért.

Letartóztatások a bombamerénylet ügyében

A Reviczky-utcai bombamerénylet ügyében megindított nyomozás ugyalszik, hogy végre pozitív eredményt ért el, amennyiben a rendőrségen előállították Márffy Józsefet, Adorján Gézát, Hesz Károlyt és még másokat.

Miután a régi recipe szerint a liberális-radikális zsidó sajtó ismét az EME t akarja belekeverni a bombamerénylet ügyébe — a siberális sajtó hazugságait megcáfolandó az EME budapesti vezetősége a következő nyilatkozatot adta ki:

Az EME nyilatkozata

A bombamerényletek ügyében beálló fordulattal kapcsolatban a liberális és nemzetközi sajtó részéről szemmel látható az a célzatosság, hogy az egyesület magasabb eszméit, tiszta céljait kompromittálják.

Ez a szándék abban is megnyilvánul, hogy a szereplőket megteszik az egyes szervezetek vezetőivé: így Adorján Gézát a központi, Márffy Józsefet pedig a IX. kerület nemzetvédelmi vezetőjévé, annak el- lenére, hogy

az EME nemzetvédelmi osztálya már 3 hónapja feloszlott;

a másik kettő pedig nem is tagja az egyesületnek. Mástólónban Adorján már egy éve megvált az egyesületnél viselt állásától.

Az egyesület hivatalos vezetői mindenkor élesen elítélték és elítélik a bombamerényleteket és az az álláspontjuk, hogy a merénylőket mielőbb kinyomozzák és elvegyék méltó büntetésüket. Az EME vezetősége.

A tisztviselők fizetésemelése

Budapest, november 27. A minisztertanács legutóbb elhatározta, hogy a július 1-től kezdődő hatállyal megállapított fizetések, a nyugdíjba beszámítható javadalmazások és külön pótlékok a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vámőrség, folyamőrség és államrendőrség tagjai, illetőleg nyugdíjasai, özvegyei és árvái számára december 1-től kezdődőleg 250% al, vagyis a november 1-től kezdődő hatállyal felemelt fizetések és külön pótlékok további

7 69% kal felemeltessenek.

Az illetményeket, illetve ellátási díjakat soronkívül, külön utaványrendelet bevarása nélkül kell előírni és pénztárilag számfejtetni, illetve kifizetni.

Létszámapasztás a vármegyénél

A létszámapasztási törvény alapján Hajdumegyében a következő tisztviselők kerültek végelbocsátás alá:

Hajdubázbaz községben *Sólyom* Antal főjegyző, Hajdudorogon *Kovács* Lajos adóügyi jegyző és *Dombi* Sándor irnok, míg *Wekerdy* Károly adóügyi jegyzőt negyven évi becsületben eltöltött szolgálat után teljes nyugdíj mellett nyugdíjazták.

Hajdusámsonban: ifj. *Kruppa* Antal segédjegyző, Vámospércsén: *Bibó* Dezső segédjegyző, Egyeken: *Pozsgay* László adóügyi segédjegyző.

A debreceni sakkverseny

A debreceni Sakk-kör házi versenye általános nagy érdeklődés mellett folyik. Az első csoportban a sorrend jelenleg a következő:

Torma Samuel 6 (1), *Szabados* 5 és fél (3), dr *Kiss* Péter 4 és fél (3), *Dalmay* Barna 3 és fél (4), *Hajdu* István 3 (3), *Feith* Jenő 2 és fél (1), *Reichard* Sándor 1 és fél (5), *Kulcsár* Dezső 1 (6), dr *Hausner* 1 (4), dr *Kocsis* Sándor fél (5). A zárójelben levő számok a lejátszatlan mérkőzések számát jelentik.

Dandin György és Paraszttbecsület

Beszámoló a százhuszonöt éves debreceni színészet jubileumi estjéről.

Ezerkilencszázhuszonhárom a jubileumok esztendeje. A Petőfi centenárius jogyében született és szakadatlan sorozatát hozta a jubileumoknak. Madách Imre, Vas Gereben, Csokonai Vitéz Mihály, a két Bolyai és a Himnusz születésének emlékkünnepélyeiből új erőt merített lélek a mindennapi élet ezernyi szenvedése között megilletődve áll meg az irodalmi, művészeti és tudományos világ évfordulójánál, hogy a mult idők nagyságainak örökös értékekkel bíró szellemében ujjaélessze elgyötört lelkét.

A százhuszonöt éves jubileum ünnepe előadását *Halassy* Mariska mélyen lélekbelemarkoló beszéde nyitotta meg, utána pedig hatalmas lendülettel zuggott fel a magyar diadal harsogó riadója, a Rákóczi-induló, hogy örökidőkre szóló ritmusával betöltse színházunk százhuszonötéztendő történetét. Az ünnepe hangulatához még másik két évforduló is csatlakozott: Molière halálának kétszázötven és Mascagni

A második A) csoport első helyezettjei *Tardy* és *Grünfeld*, a II. B) csoportban *Nagy* Endre. A második hely itt *Fekete* és *Silber* között fog eldőlni.

A tanév végéig nem zárják be a hódmezővásárhelyi jogakadémiát

Az egyházkerületi közgyűlés 8 millió koronát szavazott meg a fentartási költségekre

A tiszántuli református egyházkerület közgyűlésén a pénzügyi bizottság jelentésének a máramaros szigeti jogakadémia felosztásáról szóló része körül hosszabb vita fejlődött ki.

Ugyanis a máramarosszigeti jogakadémiát — mely a megszállások miatt jelenleg Hódmezővásárhelyen van —

az állam felosztotta,

illetőleg 1924 január elsejével kezdődőleg az államsegélyt a jogakadémiától megvonta.

Az egyházkerület pénzügyi bizottságának az volt a javaslata, hogy az akadémiát ne a jelenlegi naptári, hanem az iskolai év végén zárják be. Javasolja egyben a pénzügyi bi-

A két csoport első helyezettjei egymással is megmérkőztek. Nagy Endre tegnap győzött Tardy ellen. A második csoportban Szabó, Sallány József is szépen szerepeltek.

A tanév végéig nem zárják be a hódmezővásárhelyi jogakadémiát

Az egyházkerületi közgyűlés 8 millió koronát szavazott meg a fentartási költségekre

zottság, hogy az akadémiának 1924 júliusáig való fenntartására szükséges 8 millió koronát a közgyűlés szavazza meg.

György Endre hosszabb felszólalásban foglalkozott az ügyvel, kijelentvén, hogy nagyon szomorúan látja, hogy

a kormány a protestáns jogakadémiákat egymástól oszlatja fel.

Kérte a közgyűlést, hogy szavazzák meg a pénzügyi bizottság javaslatát.

Több felszólalás után végre is a közgyűlés elhatározta, hogy a jogakadémiát a jelenlegi iskolai év, azaz 1924. júliusáig fenn fogja tartani s az erre szükséges 8 millió koronát megszavazta.

A tiszántuli református egyházkerület közgyűlése

Dóczi Imre ünnepelése - a kollegiumi igazoltatások

A tiszántuli református egyházkerület kedden délelőtt 9 órai kezdettel tartotta őszi rendes közgyűlését.

A közgyűlést dr *Baltazár* püspök rövid imája vezette be, mely után az egyházkerületi főgondnok mondott megnyitói beszédet. Megnyitójában meleg szavakkal emlékezett meg

dr *Dóczi* Imréről

25 éves felügyelői jubileuma alkalmából és *Simon* Károly hajdubázi tanítóról, aki 48 esztendősi kintartó, áldásos munka után most vonult nyugalmába.

Kegyeletes szavakkal parentálta el *Szabó* Antal volt hajdusoboszlói esperest, kit olyan korán ragadott el a halál.

A Déri-muzeum

ügyére vonatkozólag a főgondnok kijelentette, hogy bár még teljesen

nincsen perfektuálva az ügylet, remélhető, hogy a dolog közmegelegedéssel intéződik el.

Ezek után a közgyűlés *Kiss* Ferencet és *György* Endrét egyházkerületi tanácsbíróvá választotta.

Dr *Révész* Imre ismertette ezután a *Tisza* István Tudományegyetem átiratát, melyet válaszképpen küldött az egyházkerületnek

a Kollegium kapujánál történt igazoltatások ügyében

küldött átiratára.

Ismeretes, hogy a bajtársi egyesületek a tavasszal az ifjúságot ért séreimek miatt a Kollegium kapujánál minden járólót igazoltattak.

Az egyházkerület tiltakozó átiratára az egyetemi tanács azt válaszolta, hogy végtelenül sajnálja a történeteket s amennyiben módjában lesz, a jövőben meg fogja akadályozni.

Baltazár az egyetem ellen

Baltazár Dezső püspök felszólalásában kijelentette, hogy nem tartja üdvösnek az egyetemnek a Kollegiumban való elhelyezését.

Ezek után a közgyűlés elhatározta, hogy az egyházmegyék a parochialis könyvtáraknak járuléki címen 1924 január elsejétől fél méter. mássa búzat adjanak.

Ugyancsak elhatározta a közgyűlés, hogy

a záhonyi egyházmegyét a tiszántuli egyházkerülethez csatolják.

A Glasgowban rendezendő vasárnapi iskolai kongresszusra egy lelkész küld ki a közgyűlés az egyházkerület költségén.

A felsőszabolcsi egyházmegye határozata alapján a közgyűlés a lelkészövegyek, -arvak, -nyugdíjasok részére egy millió korona segínyt szavazott meg.

Több apróbb ügy letárgyalása után délután fél egy órakor kezdetét vette a dr *Dóczi* Imre főfelügyelő ünnepelése, mely délután 2 órakor ért véget.

Az ünnepélyen a különböző egyesületek és testületek nevében *Imre* Sándor államtitkár, *Mitrovics* Gyula, *S. Szabó* József, *Darkó* Jenő, *Baltazár* Dezső, *Hogyor* József, *Ady* Lajos, *Papp* Károly, *Pápay* József, *Vargha* Zsigmond, *Csűrös* Ferenc, *Veres* István, *Csonat* József és *Koncz* Aurélné üdvözlötték *Dóczi* Imrét, aki az üdvözlésekre meghatott hangon válaszolt.

Akinek sikerült az ujrafelvétel

Két évvel ezelőtt történt, hogy Balmazújváros határában, a Kadarcsaton Cselei Balint csász. ösztöndíjra jutott *Tóth* János balmazújvárosi lakossal s szóváltás közben *Tóth* megrökönyödött egy karóval Cseleit *Tóthot* a törvényszék három hónapi fogságbüntetéssel sújtotta s ezt az ítéletet a kir. ítéletábla s a Kuria is helybenhagyta. *Tóth* nem nyugodott bele a jogerős ítéletbe s perének ujrafelvitelét kérte azon az alapon, hogy 6 önvédelemből ütötte meg Cseleit, mert az előzőleg megszurkálta. A bíróság helyt adott az ujrafelviteli kérelemnek s azt kedden tárgyalta *Serly* Jenő táblabíró büntetőtanácsa. A kihallgatott tanúk, *Berecz* Gábor, *Pista* István, *Tóth* Sámuel bizonyították, hogy Cselei tényleg megszurkálta *Tóthot*. A bíróság a perbeszéd után *Tóthot* felmentette a súlyos testi sértés vádjától, mivel bebizonyították látták, hogy önvédelemből járt el. *Eöry* Kálmán kir. ügyész felelősködött az ítélet ellen.

születésének hatvanesztendő évfordulója.

Debrecen sarában el-elakadó kulturéletünk igazi ünnepét ülte a Csokonai-színházban. *Dandin* György, *Molière* klasszikus vigjátéka méltóan és izlésesen letomptott, művészi előadással illeszkedett be az ünnepi hangulatba. A címszerepben *Rolkó* József önmagát multa felül, diszkréten játszott és hiven jellemezte a nagyravagyásban csalódott férjet. A jó drámai együttesből még *Rajz* Ferenc s *Erdődi* Lili emelkedett ki és *Püspöki* Rózsi, aki ríkió színek nélkül, finom stílusérzékkel játszotta meg a gögösködő arisztokratánál mulatságos szerepét.

A jubileumi ünnepségnek díszes befejezésül szolgált a Paraszttbecsület reprize, mely szebb volt és jobb volt a tavalyinál és felsziure hozta azokat a rejtettebb értékeket, melyek a régebbi előadásokból technikai okok miatt kimaradtak. Midőn a nagy indulatokkal szenvedélyesen tobzódo nyitányának első akkordjai fölhangzottak és *Turridu* dalának meleg hangjai végig ömlöttek a lel-

keken, valami láthatatlan erő ragadta magával a csodaszép operát. Ez az erő az igaz művészet ereje volt. *Müller* Mátyás értékes karmesteri munkája feledtetni tudta a tömegjelenetekben mutatkozó apróbb hiányokat és a gondos rendezésben színrehozott darab ünnepies diadal hirdette százhuszonöt éves színészetünk kulturális és művészi nagyra hivatottságát.

Voith Ilonka Santuzza szerepében művészetének legjavát adta. Kiforrott hangjának drámai erejével minden értéket közvetíteni tudott, amit csak magában foglal az előkelő szerep. Széles skálája, szinképző művésze e és mélyen átélő tehetsége szépen érvényesült a legnehezebb zenei részeknél is, mint amilyen a csodás szépségű templomjelenet és a *Turridu*val való találkozás. Énekstílus és megjátszás szempontjából Santuzza szerepének legigazabb alakítását nyújtotta.

Lola szerepét *Timár* Ila énekelte a töle megszokott bájjal és nemesen zengő, tiszta hangvezetéssel. A *Turridu* alakját személyesítő *Bárdonyi* Ferencnek kifogástalan énektudása

uj színeket és friss lendületet adott az előadásnak. Hangjának iskolázottságával és szép szövegkifejtésével hatásosan domborította ki *Turridu* alakját. Külön dicséretet érdemel *Krompachi* erőteljes Altója.

A jubiláris előadásnak előkelő közönsége felfrissült lélekkel, ünnepi hangulattól átitatult gyönyörrel élvezte végig az estét és azok a mindenkorai gáncoskodók, akik bizonyos előítéletekkel járnak vidéki színházakba, a Csokonai színház művészeti törekvésével szemben ma nem kiálthattak fel *Molière* szavaival: "Tu l'as voulu George Dandin!"

Az a kulturális színvonal és előadásbeli stílus, mely az évfordulói előadást jellemezte, ékes tanubizonyítást tett a művészi becsületben megöregedett Csokonai-színház nemzetközi és világirodalmi műveltségét terjesztő hivatásáról.

Hszzük, az elmúlt százhuszonöt esztendő értékes tradícióin felépült program továbbfejlesztési ezt a nívót, hogy végvári hajlékának öreg falai közül dicsőségesen hirdethesse magyar kulturánk örökéletű diadalát. (In)

HIREK

1923 november 28. (Szerda)
Prot.: Stefánia. Kath.: Rufus.

1551 Martinuzzi György és Castaldo Liopa várát visszafoglalják a töröktől.

1855 A kaukázusi Kars várát hosszas ostrom után beveszi Murawieff tábornok. A várvédő hős Izmail pasa mellett Kmetty György, volt honvédtábornok is.

Időjárás: Hazánkban mindenfelé volt többnyire kisebb eső és sok helyütt esett ma reggel is. A nappali hőmérséklet helyenkint megközelítette a 10 fokot, a ma reggeli minimuma általában 0 fok felett van.

Időjósítás: Kevesebb csapadék várható fagypontra körüli hőmérséklettel.

Közművelődési könyvtár: 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor "A hazajáró lélek".

Apollo: Lyoni futár.

Vigszínház: Aki kétszer él, Omnia: A sátán helytartója.

A ret. egyházkerület folytatólagos ülése 9 órakor a kollégiumban.

Az Éne. válasszmányi ülése 6 órakor a központi helyiségben.

A Ker. Nemzeti Liga felolvasó ülése fél 6 órakor a városban.

Gyógyesztárak közötti éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth. Nap. Isteni gondviselés, Csillag, Sas, Mátyás király.

Versényi Tibor kincstári főtanácsos. Budapestről jelentik: A Kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére a köz. érdekében a pénzügyterén szerzett érdemeinek elismerésül dr. Versényi Tibornak, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójának a m. kir. kincstári főtanácsosi címet adományozta.

A Ker. Nemzeti Liga előadása A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya ma, november 28-án, szerdán délután fél 6 órai kezdettel a város-háza közgyűlési termében igen magas színvonalúak ígérkező előadást rendez, amelyen dr. Huss Richárd egyetemi tanár fogja ismertetni svédországi utján szerzett tapasztalatait. Az előadásra, amely teljesen ingyenes, ezúton hívja meg a város hazafias magyar közönségét a Liga főtájkára.

Höchl Margit romantikus hangversenye. Höchl Margit zongorahangversenye mindig találkozója a debreceni társadalom elitjének. Most december 5-én, szerdán este romantikus szerzők darabjait zongorázza. Jegyek Méliusznál.

A tisztviselői kedvezményes élelmiszerek ára. A közszolgálatban álló tisztviselői és egyéb alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és szülőtlenné válók kedvezményes ellátásában szereplő élelmiszerek tekintetében a minisztertanács határozata alapján december 1-től kezdve a következő kedvezményes árak érvényesek: Finom tészaliszt kg-ként 24 K. Főzliszt 16 K. Kenyérliszt 8 K. Cukor 60 K. Zsir 200 K. Ső 20 korona.

Apróhirdetések ingyen a Hajduföld előfizetőinek

Az ebesei vonalpar ügye. Az Ebesei és környékén lakó gazdálkodók felkérésére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara eljárás útján elhatározta, hogy a Püspökladány-debreceni viszonylatban reggel oda, este visszafelé közlekedő személyvonatpár állítsa forgalomba. A Kamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy ezidőszakra elvárhatatlan akadályok miatt a kérelem nem volt teljesíthető, azonban az illetékes tényezők lehetőségét fogják keresni annak, hogy a gazdasági társadalom e jogos kérelmét mielőbb honorálhassák.

Előadás az új ipartörvényről. Az ipartestület előjárósága elhatározta, hogy az új ipartörvényről, fontosabb rendelkezéseiről az iparosokat sorozatos előadásokon tájékoztatja. Az első előadást december első napjaiban fogják megtartani.

Társadalmi és egyesületi élet. Vallásos estély. November 30-án, pénteken délután 6 órakor a kollégiumi oratóriumban vallásos estély lesz, amelynek műsora a következő: 137-ik dicséret. "Menybeli felségesség", éneklés a közönség költeményeiből felolvas dr. Madai Gyula nemzetgyűlési képviselő. Szóló ének. Orgonakísérettel előadja Nagy András kántor. Amerikai utjáról előadást tart dr. Baltazar Dezső püspök, Hegedűszó: Spolc Larghetto. Előadja Paricsy Pál hegedűművész, orgonán kíséri Hammerstätt János. Baja Mihály amerikai költeményeiből szaval Boda Ferenc. Az estélyen belepódi nincs. Jászivű adományokat a szegények karácsonyi felruházására köszönettel fogad a rendezőség.

Hegyi Emánuel művész zongoraestélye pénteken este 8 órakor lesz a Zenedében. Jegyek korlátozott számban kaphatók a Méliuszban.

Napsugár vagyonmentő árverésre tárgyak november 29-ig adhatók be délutanonként 3-6-ig, Piacutca 10.

A gondos háziasszony állandóan kéznél tartja a Meinl Malin kakaót, mint olcsó és ízletes tápszert gyermekei számára. — Meinl Piac-utca 59.

Szövetek, barchetek, mosó árúk minden elfogadható árban Benyóts Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

Névnepokra, családi összejövetelekre vegyen bort Albert Belvárosi éttermében. Egy liter kitűnő Ó-rizling 1200, 1 liter Csalogató 2500 korona.

Krisch Károly Piac-utca 89., telefon 12-18. Raktáron tartok legújabb cserepályákat, takaréktűzhelyeket, kandelabókat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

Hatósági munkaközvetítés. A debreceni hatósági munkaközvetítő hivatal felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy miután a cselédvásár megszűnt, a háztartási alkalmazottak (cseléd) közvetítését a hivatal végzi. Miután 1-én és 15-én tömegesen történik a közvetítés, célszerű a személyes jelentkezés, mert így esetben a munkaadónak módjában áll kedve szerint válogatni az alkalmazottakban.

1 liter ó rízing bor 1200 K. 1 liter csalogató 2500 K Albert Belvárosi éttermében. Saját érdekében próbálja meg egyszer!

A cukor kincstári részesedése A pénzügyminiszter a belföldön termelt, vagy a vámkülföldről behozott cukor után a fogyasztási adón felül fizetendő kincstári részesedést továbbá rendelkezésig kg-ként 2998 koronában állapította meg.

A nyiregyházi Rácz Kálmán. Nyiregyházát most egy betörő vakmerő szökése tartja izgalomban. Radoszta József, egy nagystilű betörő hihetetlen merészséggel megszökött a fogházból. A rendőrség nagy ap parátussal fogott hozzá az üldözéshez. A jelek szerint Radoszta a háttér felé menekült. Kiderült azonban, hogy Radoszta Nyiregyházán bujkált, ahol ismerősei, cinkostársai rejtgették. Az egyik detektív a múlt este a Selyem-utcában felismerte s elakarta fogni, azonban Radoszta birokra kelt vele és izgalmas küzdelem után leütötte a detektívet, aki utána lőtt a betörőnek, de nem találta. Radosztnak újra sikerült elmenekülnie. A jelek szerint Radoszta Debrecen felé menekült.

Délben négyfogásos, este kétfogásos ebéd, vacsora abonema 150000 korona Albert Belvárosi éttermében. Köztisztviselőknek árendumény.

Országos vásárok Nyirábrányban. Nyirábrány községben a téli országos vásárt december 6-án tartják meg. A vásárra vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható. Ugy az állat, mint a kirakó vásár iránt messze környékről igen nagy érdeklődés mutatkozik. Bebizonyosodott tény, hogy a Nyirábrányi vásárok az oláh megszállás alá került Érmihályfalva közszé forgalmas vásárait minden tekintetben pótolják.

Országos hírű Jambó tamburazenekar minden este 7 órai kezdettel Albert Belvárosi éttermében hangversenyez.

Ch. Perczel Carola és Adler René tanciskolájában új tanfolyamok kezdők és haladók részére. Beiratkozni lehet a lakónő Uránia kerestéptületében, vagy szerdán 5-6-ig a táncteremben az Aranybika szálloda kistermében.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Szerda: Hazajáró lélek. Tisztviselőest.

Színházak és mozgosházak közleményei

Csokonai-színház
Ma szerdán este tisztviselőest keretében lép fel Kardoss Géza "A hazajáró lélekben". A tisztviselők iránt érzett szeretete készteti arra, hogy bár beteg, még is felépjen a tisztviselő estén.

Egész sorozata a jobbál-jobb tánc és énekszámoknak követik egymást a "Mintha álom volna" operettben, mely csütörtökön kerül bemutatásra. A darab érdekes meséjénél fogva is nagy sikerre számíthat. Az I. és III. felvonás Turkesztánban a II-ik pedig — mint álom — Magyarországon játszik.

A decemberre esedékes bérletösszegek 4 előadásra befizethetők.

Apollo-mozgó
A Lyoni futár a francia forradalmi idők legmegröbbőbb tragédiája, eredeti helyszíni felvételek. Játsszák a Comedie Francaise művészei.

Uránia-mozgó
Péntektől Bimbujával Modern kalózok.

Vigszínház-mozgó
Két gyönyörű sláger. "Aki kétszer él" dráma 5 felv. Főszereplő Frank Mayo. Blackrooki világító torony főszereplő Miss Duppon.

Omnia-mozgó
Sátán helytartója második befejező rész Harry Piel főszereplésével ma és holnap az Omniában. Előadások 5, 7 és 9-kor. Jegyelővétel.

Meteor-mozgó
Meteorban csütörtökön Sodoma és Gomora, világsláger. II rész egyszerre. Csak felnőtteknek. Előadások 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

Balogh Imre meghalt

Nagy gyásza van a keleti labdarugó keletnek, meghalt egy lelkes, önzetlen sportember, Balogh Imre, a keleti labdarugó bírótestület egyik legképesebb tagja. Balogh Imre ez év augusztus 26-án, a DVSC-Kisvárdai SE bajnoki labdarugó mérkőzésen bíraskodott utoljára s ott erősen meghült. Azóta ágyban fekvő beteg volt, tüdőgyulladást kapott. Gyenge szervezete sokáig harcolt a betegséggel, de az erősebbnek bizonyult nála. Balogh Imre 28 éves korában elköltözött az élők sorából. Balogh Imre aktív szerepet vitt a keleti sportéletben. Mint tanácsj, mint bizottsági tag, mint labdarugó bíró egyaránt nagy odaadással, buzgalommal, telkiismeretességgel dolgozott az egyetemes magyar sport érdekében. Egyidőben az ő vezetése alatt álló Svájci tejszarnokok barátságos othont is adott a labdarugókerületnek és sportembereknek. Halála általános, nagy, őszinte részvétet keltett. Temetése ma, szerdán délután 4 órakor lesz a Meszena-ut. 4. szám alatti gyászszáztól. Temetésén a kerület, bírótestület, egyesületek testületileg vesznek részt. Felisége, kiterjedt rokonság és a sportemberek száza gyászolják.

Eisenhoffer és Sándor az MTK ban.

Eisenhoffer, akit az FTC kizart csapatából, Sándorral, a Kispesti AC régi játékosával együtt az MTK-ba gravitál.

El Dobrecenből — télikabattal. A Nemzeti Sport írja: A DTE egyik pesti eredetű játékos a hirtelen elutazott Debrecenből, ami még nem volna baj, ha az a jóképű télikabát, amit elutasasakor viselt, a saját tulajdonát kepezte volna. A magáról és a télikabát gazdájáról megelégedett futballista állítólag sudaestre jött. A télikabát tulajdonosa reméli, hogy rövidesen újra viszontlátja kabátját Debrecenben, különben a rendőrséghez kell fordulnia. — Mint a "Hajduföld" értesül, ez a bizonyos játékos Meister, míg a télikabátot az egyik debreceni bogyáros fájtalja.

A havazás miatt elmaradt fővárosi bajnoki mérkőzéseket vasárnap játszó le, ezáltal a bajnokság téli-tavaszi fordulója egy nappal eltolódott.

Az intéző és fegyelmi bizottság ma, a kerületi tanács csütörtökön ülést tart.

KÖZGAZDASÁG

Országos vásárok
November 28-án: Nyírmada.
November 29-én: Nagykálló, Tiszalök

A tanítószó és a jegyzői kar bekapcsolódása a gazdasági életbe

Magyarország megcsönkítése és az ezzel járó katasztrófális gazdasági állapotok kell, hogy arra kényszerítsenek minden becületesen gondolkodó magyar polgárt, miképpen kellene, miképpen tudna segíteni, újjáépíteni szerencsétlen hazánkat. — Eppen ezért munkába kell hogy álljon minden épkezláb ember, aki csak a legcsekélyebb vonatkozásban is akár a maga szűkebb körében, akár pedig hivatalos működése közben az ország közállapotain segíteni akar. Ebből a szempontból rendkívül nagy hivatás vár a lelkes és önfeláldozó magyar közigazgatási tisztviselői karra és főleg a tanítószóra. Ennek a két tekintélyes társadalmi rétegnek gazdasági bekapcsolódását segíti elő egy fővárosi pénzügyintézet, amely nemes, altruisztikus tendenciát igyekszik a mai konjunkturális gondolkodásba vinni és ennek a két társadalmi rétegnek a morális hatalmas tökéjét a köz-

Meinl féle

új termésű tea

1921-es fehér és vörös ó-bor a Gambriusban.

javára gazdasági szempontból értékesíteni.

A Tanítói Bank és Kereskedelmi r. t. Budapest, Baross-utca 59. rövid fennállása óta már számos igen életképes és megfelelő jövedelmezőséget ígérő ipari és kereskedelmi vállalkozást vont érdekkörébe, részint mint alapító, részint nagyobb-tételű részvények átvételével. Az intézet igazgatósága helyes körültekintéssel azokat az ipari és kereskedelmi vállalkozásokat tüzte ki pénzügyi és üzleti programjának céljára, melyek a közszükséglet és a tömegfogyasztás mindennapi igényeit szolgálják.

Igy a végre megindult lakásépítkezést is jelentékeny erővel fogja kibasználni azáltal, hogy egy napi 20,000—25,000 darab téglateljesítményű gőztéglagyárat, (azzal kapcsolatos edény, tetőcserép, téglák és agyagkályhagyárat), — továbbá ugyancsak azon a területen, Budapesttől alig néhány kilométernyire, egy elsőrangú, országosan ismert mészkőbányát vett meg. Nem kisebb jelentőségű a szintén érdekkörébe vont és majorizált Budapesti Zománccárugyár Rt. hivatása sem, mert hiszen ennek a produktumával, olcsó tömegcikkjeivel, tárgyairaival és egyéb háztartáshoz szükséges különféle edényeivel széles népréteget óhajtott olcsón és legjobban kiszolgálni. Megvett egy igen tekintélyes nevű automobil-karosszéria és kocsigyártással foglalkozó céget, az Arnóczky és Társa kocsigyárat.

Meg kell még említeni azt, hogy az intézetnek már régóta eredményesen működő szén és tűzifa osztálya igen jelentékeny kiterjedésű és elsőrendű minőségű szénterületeket biztosított az intézet részére Borsodmegyében és ezeknek a szénterületeknek praktikus kihasználása igen jelentősen egészíti ki ipari és gazdasági programját a már fentebb említett ipari telepeknek a fejlesztésével kapcsolatosan. Ezeknek a vállalkozásoknak pénzügyi alimentálása közben indokolja a társaságnak a közeli napokra előkészített alapítkeomelést félmilliárd koronára, melynek sikere előre is biztosított van.

Tiszántúli Gazdák — a Mezőgazdasági Kamara havi folyóirata — vastag füzet alakjában jelent meg novemberben és teljes terjedelmében közli dr Rácz Lajos igazgató közgyűlési jelentését. Minden gazdának, aki a modern mezőgazdasági élettel lépést akar tartani, meg kell szereznie ezt a lapot, amely valósággal összefoglaló ismertetése mindannak, ami egy év alatt a Tiszántúli mezőgazdaságának érdekében történt.

A debreceni állatvásár. A debreceni lovászában a felhajtás közepes, jó minőségű lovat nem hajtottak fel. A jobb lovakért másfél millió, két millió, közepesért 1—1 fél millió koronát fizettek, silányabb 200 ezer koronától fefelé. A kereslet elég nagy, az irányzat tartott, áremelkedés nem volt. A szarvasmarhapiacra a felhajtás közepes, vágri való marha 2600 3800 korona körülként élősúlyban, szópós borjú 4—5 ezer korona. Jármos ökör párja 4 fél—5 fél millió korona, fejős tehén 1—2 fél millió korona. Áremelkedés nem volt, csak a fejős tehéneknél.

TŐZSDEIDŐ

alatt állandó telefonösszeköttetésben áll a tőzsdeteremmel
HELLER TESTVÉREK
Értékpapír Kereskedelmi Irodája.
Érdeklődésben: KULAI M.
budapesti bankcéggel.
Telefon 12-57. Telefon 12-57.
PIAC-U. 58.

A TŐZSDE

Magyar korona: 305 Zürichi zárlat

Berlin 75, 100 billióra, Hollandia 218 1/2, Newyork 571, London 2501, Paris 3065, Milano 2477 1/2, Prága 1665, Budapest 305, A Wiener Amtliche Nachrichtenstelle jelentése szerint 302 1/2, Belgrád 65 1/2, Bukarest 292 1/2, Bécs 80 1/2, Szófia 435.
Devizaközp. hiv. art.

Dollár 20100—21200, francia frank 1120—1185, német márká —, líra 890—945, osztrák korona 28 25—30 45, lei 101—114, cseh kor. 82—626, dinár 227—241, Svájci frank 3460—3680.

Terményfőzsdé zárlat

Buzában és általában gabonában az irányzat lanyha volt. Egyebekben tartott. Tengeri szilárdabb. Forgalom gabonában körülbelül 50, egyéb cikkekben 30—40 vagont tett ki.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 105000—107000, egyéb 104000—105000, 79 kilós tiszavidéki buza 107500—108500, egyéb 106500—107500, rozs 78500—79500, takarm. árpa 65000—69000, sörárpa 78000—77500, köles 82500—88500, zab 76000—78000, tengeri 74000—76, korpá 44000—45000.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyíltvásári maradvány 1006, érkezett 331, eladtak 124 et. Árak: zsírterítés fiatal könnyű 7400—8200, nehéz 8400—9300. Zártvásári maradvány 117, érkezett 2, eladatott 22. Árak mint fent.

REGÉNY

Tavaszcárók

Írta: IGMÁNDY GÉZA

— Én csak azt mondom — ingerkedett Ákos mosolyogva — vigyázzon a szivecskéjére, még bele tancol valaki.

— Ugyan?! — ez a válasz meg-lepte Ákos.

— Nem hiszi? Megmutassam? — a nyakában lévő kis aranyszívet felnyitotta és Ákos fényképét mutatta a fiu felé.

— Ugye csodálkozik, hogy miképpen kerül hozzám? A csoportkópunkból vágtam ki. Most már elhiszi? — csacsogta nekihevíltlen.

— Elhiszem — kitérta karjait és magához ölelte. Feje ott nyugodott széles mellén, haja az arcát érte. Tekintetük találkozott és ajkuk egybeforr az első boldog szerelemben...

IV.

— Mi járatban van Gábor gazda? — kérdezte barátságosan Iklódyné, miközben a még alig néhány napos kislábát etette. Ritkán jár erre mifelénk.

— Sőt viszek, instálom, a jószágnak. Én, könyörgöm, nem igen hagyhatom ott a nyáját.

Megrántotta panyokára vetett szűrét, a kora tavaszi meleg már letette vele a subát.

— Hisz a fia, a Gábor, ott van maga mellett. Remélem, arra mindent rá lehet bízni.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdusági Lapkiadó Vállalat.

Szőrme-árut olcsón vásárolhat!

Tessék a kirakatot megtekinteni!

Hosszu szőrmekabát 900,000 K
Rövid szőrmekabát 390,000 K
Rókafazonu boa 63,000 K
Siel, Biepret kabátok.
Nemes szőrmék ből nagy választék!

Nyílttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costum 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít
Tegdes János
Péterfia-utca 42.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szálloda megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és m. t. vendégeimet, hogy **Petőfi-tér 7. szám alatt** (Deák Ferenc-utca sarok) **VADÁSZKÜRT SZÁLLODÁMAT december hó 1-én megnyitóm.**

Étteremben állandóan frissen csapolt kőbányai sör, künő zamatu borok, háziasan készült zóna reggeli, ebéd és vacsora áll a m. t. vendégeim rendelkezésére.

Minden este cigányzene.

Szíves pártfogást kér

AZOR GYULA.

Zongora- és vonósbang-szerkesztő műhelyt nyitottam

TONTE LÁSZLÓ
Piac-utca 30. szám alatt az udvarban.
Zongorahangolást és javítást elfogadok.

Üvegezést

ugy helyben, mint vidéken jutányosan készit. — Modern képker. tek

HAMPEL JENŐ

épületüvegezési és képerkeretelési vállalat
Debrecen, Rákóczi-utca 8

Zománccos öntött vasedények, épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Helyezze el pénzét jó kosztkamatra!!

A legnagyobb kamatot fizeti, — a kamatokat nem utólagosan, hanem mindig havonként előre és egész hónapra fizeti, — bármilyen kis összeget elfogad a 25 év óta fennálló **NAGY LAJOS** Áru-és Ingatlanforgalmi Vállalat.
Felvilágosításokat nyújt az iroda: Veres-utca 9 szám.

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy ruhaszükségletét a legolcsóbban a **„Hajdusági“ férfi és fiuruha áruházban** szerezheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 200 kor., minden további szó 20 koronára. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szóig 300 K, minden további szó 30 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

KERESLET

Orvosi műszereket keresek általános orvosi praxishoz megvételre. Cim a kiadoban.

Tanuló

felvételt, írógép megvételre kerestek Félégházy János fűszer és csemege üzletében.

Tanítványt vállal

a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cim a kiadoban.

Egy szoba-konyha lakást

keres fiatal házaspár észre, butorozva vagy butorozatlanul. Cim a kiadoban.

Tűzifa, Kőszén

legolcsóbban a

„Kárpátia“ fatelepen

a Margit-fürdővel szemben.
Telephon 6-39. és 8-84. sz.

Nagy karlsbadi ebédlőhészlet vásár a Központi Edényáruházban

Egy hatszemélyes karlsbadi ebédlőhészlet. ... Kor. 145.000,—
Garay- és Nefelejts-utca sarkán, Keleti p. u. mellett

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenédével szemben).